

Tagad bieži ir tā – **atnāk ciemiņi, uzreiz apsēžamies, sērkociņu kalns priekšā, un sākam būvēt**

IZKLAIDE

Valasprieks būvēt sapņu namiņus bez skumjiem un šķībiem kociņiem

Sērkociņa turpinājums

Bērniņā ieraudzītais nelika mieru. Viņa redzēja kāda kaimiņa būvētās mājas, pilis un baznīcas no sērkociņiem, tās šķita gaisīgi skaistas. «Šķita, ka var izjukt, taču izrādījās negaidīti stingras, un man bija vilinājums saprast, kā gan tās turas kopā,» atceras Jeļena Markūne, kura nu jau trīs gadus aizrāvusies ar sērkociņu būvniecību un par šo tēmu izveidojuši pat grāmatu.

Gunta TABORE, tālr. 7886805

Pirmie un otrie

Tā nav pensionētas kundzītais nekā nedarīšanas aizraušanās, Jeļenai ir tikai 25 gadi, un viņa strādā nopietnā darbavietā. Taču bērniņā redzētās sērkociņu mājiņas nelika mieru, kā nepiepildīts sapnis sēdēja kaut kur dzīli, dzīli. Būvēšanas prieks atraisījās, kad viņa nejausi uzgāja instrukciju par to, kā uzbūvēt visvienkāršako mājiņu. Izdevās ne uzreiz, taču kad pirmais namiņš stingras un skaists stāvēja acu priekšā, pārņēma neizsakāma sajūsma. Tas bija pirms trim gadiem. Drīz vien bērniņas sapņa nemiers pārtapa īstā aizrautībā.

«Cilvēki ir dažādi. Viens uztaisa pirmo mājiņu, noliek plauktā un visu laiku lepojas – re, kā man izdevās, bet cits neliekas mierā un būvē atkal un atkal. Es pieduru pie otrajiem,» pasmaida Jeļena. Urda nemiers uzbūvēt arīvien kaut ko lielāku, sarežģītāku, ar daudziem stāviem un dažādiem jumtiem, ar tunēliem un torņiem. Tapis pat *Laimas* pulkstenis, vējdzirnavas, daudzstāvu garāža, cietoksnis... Sākumā vienam namiņam, klucītim bija nepieciešama stunda vai pusotras, tagad viņa tādu uzbūvē jau 20 minūtēs.

«Kad biju pāris nameļus izgatavojuusi, draugi sāka prasīt – kā to darī, rādīju arī viņiem. Tagad mūsmājās bieži ir tā – atnāk ciemiņi, uzreiz apsēžamies, sērkociņu kalns priekšā, un sākam būvēt,» pasmaida jaunā sieviete, pēc izglītības ekonomiste. Nu ar sērkociņu sērgu saslimuši visi draugi, katrs vismaz pāris namiņus ir uzbūvējis. Arī Jeļenas darbā, Vides investīciju fondā, gan drīz visi aplipināti ar šo aizrautību.

«Man tā šķiet visgalvenāk doma – iemācies to darīt pats un tad padalies savā priekā ar citiem. Katrs taču būs sajūsmā turēt rokās mazo mājiņu, kas pirms stundas bija čupa kocīpu,» teic Jeļena. Viņai pilnībā piekrit Vitālijs. Šovasar abi iesturējuši laulības ostā, un sērkociņu aizrautība abiem ir kopīga.

Arī angļu un lietuviešu valodā

Sērkociņu namiņus būvējot, neizmanto ne limi, ne kādu citu sastiprināšanas veidu. Tieši tāpēc, paņemot konstruējumu rokās, pārsteidz, cik tas stingri turas kopā, lai arī nav nekas cits kā vien sērkociņi, kas likti cits uz cita, un vēl sasprausi.

«Tā ir sena tehnoloģija, bet es pat nenojautu, cik daudziem tā sveša. Varbūt tas bija populāri pirms kādiem 20–30 gadiem, bet ne manai



SAPŅA PIEPILDĪJUMS. Šovasar par oficiālu ģimeni tapušie Jeļena un Vitālijs Markūni pie savas sapņu pilsētas. Milzīgo māju Jeļenai kāds draugs uzdāvinājis dzimšanas dienā. Vitālijs, kurš šajā slepenajā procesā piepalīdzējis, zina teikt, ka izmantoti 1600 lielie kāmīna sērkociņi

paaudzei. Cik sapratu pēc savas grāmatīnas izdošanas, ne viens vien brīnījās, ka kaut kas tāds vispār iespējams,» atceras Jeļena. Kad pati šajā aizrautībā bija iegrīmusi visai dzīli, radās doma izdot tādu kā instrukciju. Kautrā ideja pārauga skaistā grāmatīnā. *Uzel savu sapņu!* izdots latviešu un krievu valodā, nu jau iztulkota arī angļiski un lietuviski. Lietuvā dzīvo draudzene, un viņa ļoti vēlējās šo prasmi izplatīt savā zemē, iztulkojot grāmatīnu. Starp citu, Lietuvā ražotie sērkociņi neesot tik kvalitatīvi kā mūsējie, to teic zinātāji.

Bērniem ļoti patīk ar sērkociņiem darboties, jau apmēram desmit gadu vecumā var uzticēt pašiem izgatavot sērkociņu būvi. Skatoties, cik aizrautīgi mazie darbojas, saproti, ka nemaz nevajag dārgus logo. Var rīkot sacensības – kurš uzbūvēs ātrāk vai neparaštāk. Mazākiem bērniem var iedot jau gatavu mājiņas sagatavi, kas izskatās kā glits klucītis, lai turpina to izrotāt un papildināt. «Es zinu, ka dažas slimnīcās ir ieviesusies būvēšana no sērkociņiem, tur garš laiks, vieni sāk adīt, citi lasa, bet trešie ļeras pie mājiņām. Tas nomierina.»

Krāsainais prieks

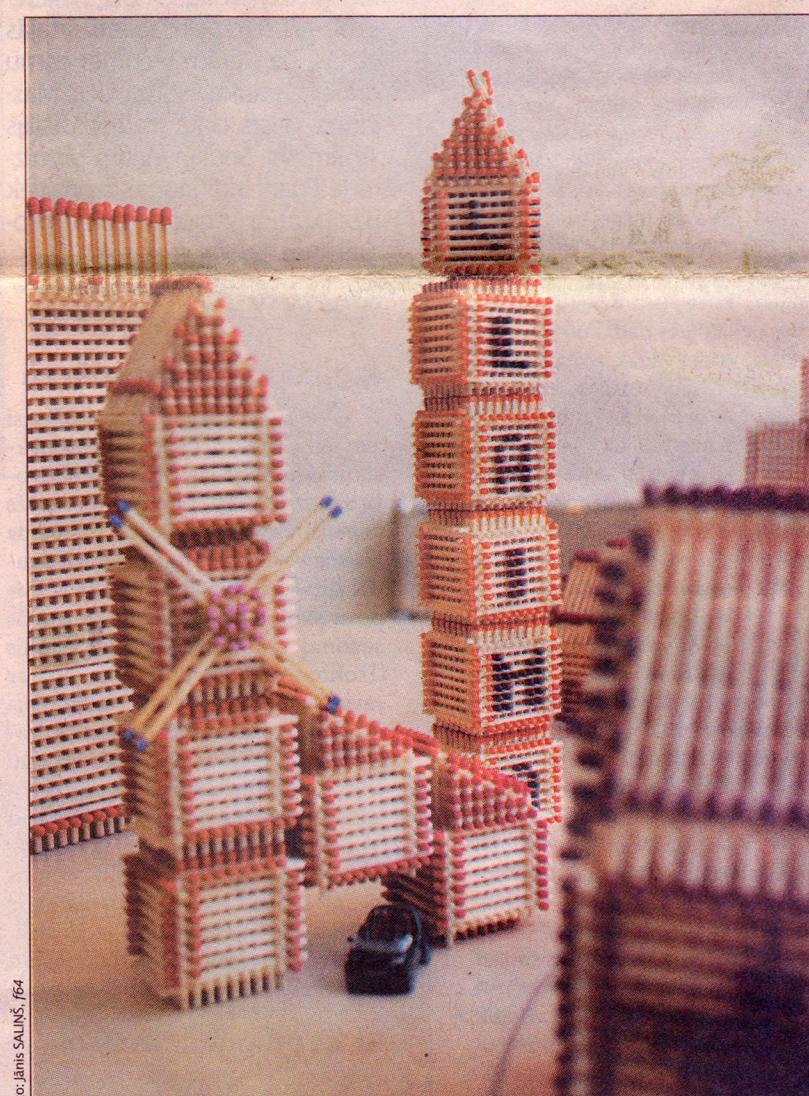
Jeļena rāda milzu kasti ar kociņiem, kuriem galiņos krāsains sērs. Izrādās, ka tādus rūpīnāca ražo tikai eksportam vai kā reklāmas suvenīrus, bet tie patiesi ir daudz skaistāki, ir pat pilnīgi melni ar krāsainiem galiņiem. Markūnu ģimene smejet atceras, kā braukuši pirkst vairumā – «bijā piecas lielas kastes, katrā 70 tūkstoši sērkociņu. Uz mums ska-

Kas nepieciešams mājiņas uzbūvēšanai

- Sērkociņi no aptuveni **sešām sērkociņu kastiņiem**
- Neliela, neslidoša virsma, ko var uzlikt uz galda, piemēram, diska vāciņš
- **Stunda vai divas brīva laika**
- **Paciētība**, uzmanība un precīzitātē
- Sapratne, ka uzreiz var neizdoties, bet **ticība, ka noteikti iznāks**



• **Kāre uzbūvēt** sērkociņu namiņu pašam



PAT LAIMAS PULKSTENIS. No sērkociņiem var izgatavot pat tramvaju un slaveno *Laimas* pulksteni, visam pamatā ir standartkluciši, kuru variācijas ir katrā paša fantāzijas ziņā